

Υπάρχει Εναλλακτική: Η ταξική σύγκρουση

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΝΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

Γράφει ο **Παναγιώτης Ξοπλίδης**

Ένας συγκλονιστικός απεργιακός αγώνας έξι μηνών στην Αργεντινή οδήγησε σε μια μεγάλη ταξική νίκη για τους εργαζόμενους στην βιομηχανία ελαστικών. Σχεδόν το σύνολο των εργαζομένων του κλάδου συμμετείχε στην απεργία, έχοντας απέναντι τους την «αριστερή» κυβέρνηση του προέδρου Αλμπέρτο Φερνάντεζ, τις πολυεθνικές Bridgestone και Pirelli, καθώς και τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία. Οι 5.600 εργάτες των 3 μεγάλων εργοστασίων ελαστικών (των δύο πολυεθνικών και της αργεντίνικης Fate) με τον απεργιακό τους αγώνα είχαν παραλύσει και την αυτοκινητοβιομηχανία της χώρας, καθώς τα εργοστάσια της Toyota και της Ford σταμάτησαν επίσης την παραγωγή τους λόγω έλλειψης ελαστικών.

Αυτός ο μεγάλος εργατικός αγώνας κορυφώθηκε με τον ίδιο τρόπο που ξεκίνησε πριν από έξι μήνες: με μια τεράστια γενική συνέλευση όπου όλοι οι εργαζόμενοι αποφάσισαν μόνοι τους τη μοίρα τους. Σε μια συνέλευση που συμμετείχαν 1.500 απεργοί, οι συμμετέχοντες ψήφισαν ομόφωνα την συμφωνία που είχε επιτευχθεί μετά από αλληπάλληλους γύρους διαπραγματεύσεων μεταξύ της κυβέρνησης, των εργοδοτών και της **SUTNA (Sindicato Único de Trabajadores del Neumático Argentino/ Ενιαίο Συνδικάτο Εργαζομένων Ελαστικών Αργεντινής)**. Η συμφωνία προβλέπει **αυξήσεις στους μισθούς εν μέσω επιταχυνόμενου πληθωρισμού, καθώς η Αργεντινή γνωρίζει κι αυτή τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης που οδηγεί τους εργαζόμενους στην εξαθλίωση.**

Οι εργοδότες δέχτηκαν μισθολογική αύξηση για τους εργαζόμενους κατά 66% για την περίοδο 2021/2022, αύξηση 73% σε πέντε δόσεις για την αποκατάσταση των μισθών για το 2022/2023 και καταβολή μπόνους 100.000 πέσος (περίπου 653 δολάρια). Η αυξήσεις αυτές είναι αρκετά πάνω από τον πληθωρισμό στην Αργεντινή, ο οποίος βρίσκεται στο 78,5%. Σε περίπτωση που ο πληθωρισμός υπερβεί τα ποσά που καθορίζονται στις συμφωνίες, οι εταιρείες θα δώσουν αύξηση ισοδύναμη με τον δείκτη τιμών καταναλωτή. **Οι διαπραγματεύσεις του ταξικού συνδικάτου δεν έγιναν στο «τραπέζι»,** αλλά διεξάγονταν με πολλές μορφές. Στις πύλες των εργοστασίων με κατάληψη τους, με αποκλεισμούς στους δρόμους, με στρατοπέδευση με σκηνές μπροστά από το υπουργείο Εργασίας και διαδηλώσεις. Οι εργάτες των ελαστικών συγκρούστηκαν με το νέο υπερ-υπουργό Οικονομικών Σέρτζιο Μάσα, την συνδικαλιστική

γραφειοκρατία της CGT που στηρίζει την κυβέρνηση, την προπαγάνδα των κυρίαρχων ΜΜΕ και την προσπάθεια ποινικοποίησης του αγώνα από την Δικαιοσύνη.

Για να κατανοήσουμε την εξέλιξη της σύγκρουσης, πρέπει να έχουμε κατά νου ότι λίγες εβδομάδες πριν από εκείνη την πρώτη γενική συνέλευση, **οι ταξικές δυνάμεις είχαν καταφέρει να εκτοπίσουν και το τελευταίο απομεινάρι της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας από τα σωματεία στον κλάδο των ελαστικών**, με συντριπτική νίκη στις εκλογές των σωματείων στα 3 μεγάλα εργοστάσια των εταιριών που δραστηριοποιούνται στην Αργεντινή. Στις 29 Απριλίου η λίστα Negra-Roja-Granate νίκησε στις εκλογές του Συνδικάτου τη λίστα Violeta η οποία είχε τον έλεγχο της SUTNA από το 2000. Ήταν μια ιστορική νίκη για το **ταξικό εργατικό κίνημα (clasismo στην Αργεντινή)**, καθώς για πρώτη φορά εδώ και δεκαετίες κέρδισε την πλειοψηφία σε οποιασδήποτε πανεθνική ένωση συνδικάτων στη χώρα. Η ταξική λίστα είχε επικρατήσει εδώ και χρόνια στο εργοστάσιο της Fate, κέρδισε επίσης στην Pirelli, ενώ η συνδικαλιστική γραφειοκρατία διατήρησε οριακά τη Bridgestone.

Στην περίοδο που η SUTNA ελέγχονταν από τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία, ο κλάδος των ελαστικών γνώρισε εκατοντάδες απώλειες θέσεων εργασίας και μια συνεχή επιδείνωση των συνθηκών εργασίας. **Η νίκη των ταξικών δυνάμεων έχει τεράστια σημασία.** Μετά τις εκλογές, ο Αλεχάντρο Κρέσπο, εργάτης της Fate και ένας από τους ηγέτες της Coordinadora Sindical Clasista (Συντονιστική Επιτροπή Ταξικών Συνδικάτων - συνδικαλιστικό μέτωπο του Partido Obrero) αναδείχθηκε Γενικός Γραμματέας της SUTNA. Ο προηγούμενος ηγέτης της, ο Pedro Wasiejko ήταν ένας από πιο μισητούς συνδικαλιστές της Αργεντινής με γραφειοκρατική και φιλική προς τους εργοδότες πολιτική. Είχε δεχτεί μια συμφωνία στην Pirelli με μείωση μισθών κατά 20 έως 30 τοις εκατό και εφαρμογή «συνεχούς εργασίας» με κλιμακωτές βάρδιες για να κρατούν τα μηχανήματα σε συνεχή λειτουργία. Στον κλάδο είχαν μπει δεκάδες εξωτερικές εργολαβικές επιχειρήσεις με εκατοντάδες εργάτες να έχουν χάσει τη δουλειά τους, ενώ οι εργαζόμενοι στις θέσεις εργασίας που ανατίθενται σε εξωτερικούς εργολάβους λαμβάνουν το ήμισυ του αρχικού μισθού. Η Pirelli χρησιμοποιεί τώρα εργολαβικούς εργαζόμενους, οι οποίοι παραμένουν σε αυτό το καθεστώς για χρόνια. **Η άνοδος του clasismo στη SUTNA ξεκίνησε πριν από μια δεκαετία με αγώνες στη Fate.**

Οι προσπάθειες των εργοδοτών το 2006 να δημιουργήσουν διαφορετικές συνθήκες για τους παλιούς και τους νέους εργαζόμενους και να εφαρμόσουν ένα σύστημα «συμμετοχής στα κέρδη» που συνέδεε τους μισθούς με την παραγωγικότητα, οδήγησε σε συγκρούσεις με τη χρήση γενικών συνελεύσεων και μεθόδων άμεσης δράσης. Οι ταξικές δυνάμεις κέρδισαν τον έλεγχο της Επιτροπής Εργοστασίου στη Fate. Το 2008 οι τρεις μεγάλες εταιρείες ελαστικών απέλυσαν πάνω από 200 εργαζόμενους, συμπεριλαμβανομένων 79 από τη Fate. Σχεδόν όλοι αυτοί οι εργαζόμενοι ήταν εκπρόσωποι συνδικάτων και ακτιβιστές. Η στοχευμένη επίθεση των επιχειρήσεων σε αυτούς τους εργαζόμενους ήταν μια άμεση παραβίαση της νομικής προστασίας των συνδικαλιζόμενων. Οι απεργιακές κινητοποιήσεις που κάλεσε η SUTNA μετατράπηκαν σε παρατεταμένο και μαχητικό αγώνα στη Fate. Η διαμάχη κλιμακώθηκε γρήγορα – το εργοστάσιο και η γύρω περιοχή του καταλήφθηκαν από επίλεκτες αστυνομικές μονάδες. Μαζί με τη σιδερένια γροθιά της αστυνομίας ήρθε και το βελούδινο γάντι του εργοδοτικού συνδικαλισμού. Ο Wasiejko υπέγραψε συμφωνία με το Υπουργείο Εργασίας για να αποδεχθεί την πλειοψηφία των απολύσεων και κατάφερε να επικυρώσει οριακά τη συμφωνία σε γενική συνέλευση. Από τους δεκάδες που απολύθηκαν, μόνο μια χούφτα ακτιβιστές αποφάσισαν να κινηθούν νομικά, οι δικαστικές υποθέσεις καθυστερούσαν για χρόνια και ολοκληρώθηκαν με επιτυχία μόλις τον Σεπτέμβριο του 2015. Έχοντας δώσει ήδη σημαντικούς αγώνες στην Fate, αλλά και στις Bridgestone και Pirelli, κατά τη διάρκεια της πανδημίας και των lockdown **η ταξική πτέρυγα υπερασπίστηκε όλα τα συμφέροντα των εργαζομένων, ενώ η αστική τάξη, η κυβέρνηση και η γραφειοκρατία είχαν συμφωνήσει στη μείωση των μισθών των εργαζομένων.**

Η συνδικαλιστική γραφειοκρατία κατέφυγε σε κάθε είδους κόλπα για να διατηρήσει την εξουσία της, φτάνοντας στο σημείο, κατά τη διάρκεια της γενικής συνέλευσης που συγκλήθηκε για να ψηφίσει την εφορευτική επιτροπή που θα επέβλεπε τις επερχόμενες εκλογές, να αρνηθεί να γίνει καταμέτρηση. Τελικά, τα κόλπα της γραφειοκρατίας δεν ήταν αρκετά για να σώσουν τον διεφθαρμένο Wasiejko, ο οποίος ήταν παράλληλα ένας από τους πιο υψηλόβαθμους συνδικαλιστικούς ηγέτες στην Κεντρική Ομοσπονδία Συνδικάτων της Αργεντινής που υποστήριξε σθεναρά τις κυβερνήσεις της Κριστίνα Κίρχνερ και του Αλμπέρτο Φερνάντεζ.

Η νίκη της ταξικής λίστας Negra-Roja-Granate δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Το προεκλογικό τους φυλλάδιο ανέφερε: «Η εκπροσώπηση των εργαζομένων στο συνδικάτο πρέπει να είναι αναλογική. Επί του παρόντος,

η λίστα που παίρνει περισσότερες ψήφους καταλαμβάνει όλες τις θέσεις. Αυτό εμποδίζει την εργατική δημοκρατία και ευνοεί την αποδιοργάνωση και τη διαφθορά. Η ίδια διαδικασία θα πρέπει να γίνει και για τις εκλογές για την εφορευτική επιτροπή. Ένα όργανο τόσο σημαντικό όσο αυτό, το οποίο οργανώνει και αναλαμβάνει τον έλεγχο ολόκληρης της εκλογικής διαδικασίας και δηλώνει ποιος κερδίζει, πρέπει να είναι απολύτως διαφανές. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να επιτύχουμε πραγματικό έλεγχο. Πρέπει επίσης να υπάρχει εκπροσώπηση της αντιπολίτευσης και δικαίωμα αρνησικυρίας. Τα σημεία διαφωνίας μπορούν στη συνέχεια να τεθούν, να συζητηθούν και να αποφασιστούν σε μια γενική συνέλευση». Ζήτησαν επίσης την **αλλαγή του καταστατικού του Συνδικάτου** για να επιτρέψει την ανάκληση των εκλεγμένων αξιωματούχων ανά πάσα στιγμή, την προϋπόθεση ότι οι εκλεγμένοι ηγέτες δεν μπορούν να υπηρετήσουν για περισσότερες από δύο συνεχόμενες θητείες, ότι οι θέσεις τους θα εναλλάσσονται και ότι θα επιστρέφουν στις γραμμές παραγωγής. **Αυτό θα επέτρεπε σε νέους και εργαζόμενους με ελαστικές εργασιακές σχέσεις να συμμετέχουν στα σωματεία και τα όργανα τους, προωθώντας το σημαντικό έργο της ταξικής και πολιτικής συνείδησης.**

Με αυτό τον τρόπο η **SUTNA έγινε ένα συνδικάτο μαχητικό και δημοκρατικό , ένα συνδικάτο που έγινε αναπόσπαστο μέρος της αντίστασης των εργαζομένων και του λαού ενάντια στη λιτότητα των αφεντικών και της κυβέρνησης.** Οι συνθήκες για ένα αγώνα αυτού του μεγέθους προετοιμάστηκαν συνειδητά σε όλο το προηγούμενο στάδιο. Με συνελεύσεις του μαχητικού συνδικαλισμού μαζί με το κίνημα των *riqueteros*, με τις σημαίες της ενότητας των εργατών και των ανέργων. Με διεθνείς επαφές που αντάλλασσαν εμπειρίες με άλλα συνδικάτα του κλάδου των ελαστικών. Με την απεύθυνση στους εργαζόμενους όλων των κλάδων στην Αργεντινή. Όλα αυτά τα στοιχεία ήταν προπαρασκευαστικά και τέθηκαν σε εφαρμογή στην εξέλιξη της σύγκρουσης.

Η SUTNA ετοιμάστηκε να δώσει σκληρή μάχη που κράτησε για 5 μήνες. Έδειχνε κατά μέτωπο το πρόβλημα της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων στο πλαίσιο του ανεξέλεγκτου πληθωρισμού και έβαζε στο τραπέζι όλο το εργασιακό καθεστώς και τους μισθούς που έχουν ανάγκη οι εργαζόμενοι.

Οι πολυεθνικές Bridgestone και Pirelli, μαζί με την Fate, σχημάτισαν έναν κοινό μέτωπο μαζί και με Υπουργείο Εργασίας. «Κάποια στιγμή θα σπάσουν», εκτίμησαν. Ο λανθασμένος υπολογισμός τους διαψεύστηκε επειδή τα αφεντικά αντιμετώπισαν μια «αντοχή» που προέρχεται από ένα τεράστιο έργο οργάνωσης της προηγούμενης περιόδου. **«Δεν επιστρέφουμε πια στο παρελθόν», δήλωσαν οι εργάτες της SUTNA.** Στη Bridgestone, οι συνελεύσεις κάθε βάρδιας έσπασαν τις προσπάθειες των

εργοδοτών να συγκεντρώσουν τους εργαζόμενους πίσω από τις πλάτες του συνδικάτου. Όταν τα αφεντικά προσπάθησαν να συγκεντρώσουν τους εργάτες, βρέθηκαν εντελώς μόνοι. Οι συνελεύσεις είχαν πάρει μια θεμελιώδη απόφαση, να πολεμήσουν ενάντια σε όλους τους ελιγμούς των αφεντικών. Το ίδιο και στην Pirelli, όπου δόθηκε σκληρή μάχη ενάντια στις προκλήσεις των εργοδοτών, την παρενόχληση της αστυνομίας και τις προσπάθειες απεργοσπασίας. Περισσότερες από 100 συνελεύσεις έγιναν στην Pirelli δημιουργώντας ένα πραγματικό τείχος ενάντια σε οποιαδήποτε επίθεση των αφεντικών.

Η SUTNA και ο αγώνας της βρέθηκαν στο επίκεντρο των προβλημάτων που αντιμετωπίζει όλο το εργατικό κίνημα που σταδιακά αποκτά αυτοπεποίθηση και βγαίνει να δώσει τη μάχη. Η επίθεση της κυβέρνησης και της αστικής τάξης ήταν λυσσαλέα με συκοφαντίες από τα μονοπώλια των μέσων ενημέρωσης για να στρέψουν την «κοινή γνώμη» εναντίον της SUTNA. Αυτή η τεράστια μάχη κορυφώθηκε με την αποσαφήνιση προς το τέλος αυτού του αγώνα: **αυτό που διακυβευόταν ήταν να νικήσει η εργατική τάξη. Από τη μία πλευρά, υπήρχαν οι εργαζόμενοι που απαιτούσαν αυξήσεις μισθών και από την άλλη, μεγάλα αφεντικά με κέρδη ρεκόρ στην ιστορία τους.** Οι ταξικοί συνδικαλιστές ήταν αυτοί που υπερασπίζονται, οργανώνουν και αγωνίζονται για τα συμφέροντα των εργαζομένων, ενώ οι διάφορες γραφειοκρατικές συνδικαλιστικές ηγεσίες παραδίδουν τους μισθούς, τις συνθήκες εργασίας και τις συμφωνίες, στο όνομα του «ορθολογισμού», δηλαδή της συνηκολόγησης με τα αφεντικά και την κυβέρνηση. Οι Piqueteros και ιδιαίτερα ο Polo Obrero (Πόλος των Εργαζομένων), το εργατικό μέτωπο του αντικαπιταλιστικού Partido Obrero διαδραμάτισαν στρατηγικό ρόλο με παρουσία στις πύλες των εργοστασίων σε κάθε απεργία, σε κάθε κινητοποίηση, σε μπλόκα των προσβάσεων και των αυτοκινητοδρόμων προς τα εργοστάσια.

Η πρόταση των 3 εταιριών και του Υπουργείου για «αύξηση» 38%, άνοιξε το τελικό στάδιο της σύγκρουσης. Η SUTNA απάντησε με **γενική απεργία επ' αόριστον**. Αυτή είχε ήδη αποφασιστεί στη Bridgestone λόγω της άρνησης του εργοδότη να επιτρέψει την είσοδο σε οκτώ συναδέλφους με συνδικαλιστική εκπροσώπηση. **Είχαν προηγηθεί εκατοντάδες κλιμακωτές απεργίες και περισσότερες από τριακόσιες συνελεύσεις στα εργοστάσια.** Τα αφεντικά αναγκάστηκαν να δηλώσουν ότι «έκλεισαν προσωρινά» τα εργοστάσια για τον απλούστατο λόγο ότι δεν μπορούσαν να λειτουργήσουν λόγω της γενικής απεργίας που πραγματοποιούσε η συνέλευση κάθε εργοστασίου με τους εργάτες να βρίσκονται μόνιμα στις πόρτες των εργοστασίων.

Η καταγγελία της SUTNA ότι οι εργοδότες και το Υπουργείο Εργασίας προσπαθούσαν να σπάσουν τη διαπραγμάτευση επιβάλλοντας την «πρότασή» τους, παρακάμπτοντας το συνδικάτο και τους εργαζόμενους, προκάλεσε ρωγμή στη γραφειοκρατία της CGT που υποστηρίζει την κυβέρνηση του ΔΝΤ. Εκδηλώθηκε ένα ευρύ κύμα αλληλεγγύης από δεκάδες σωματεία, αλλά και από το βραζιλιάνικο συνδικάτο ελαστικών Sinbator, το οποίο προειδοποίησε για την πιθανότητα μιας περιφερειακής σύγκρουσης εάν τα αιτήματα των Αργεντινών εργαζομένων δεν επιλυθούν. Η αφίσα που δημοσίευσε η SUTNA με την αλληλεγγύη περισσότερων από 50 συνδικάτων από όλη τη χώρα και ενός ατελείωτου αριθμού φορέων εξέφρασε το αυξανόμενο κίνημα αλληλεγγύης.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε συνάντηση των εργοδοτών της αυτοκινητοβιομηχανίας και των ελαστικών, στο Υπουργείο Παραγωγής με τον «υπερ-υπουργό» Μάσα. Η πυγμή του κεφαλαίου και της κυβέρνησης του δεν πέτυχε τον στόχο της. **Η απεργία έγινε πλέον το κεντρικό πολιτικό ζήτημα** στην Αργεντινή με μετατόπιση της λαϊκής θεώρησης του αγώνα της SUTNA, η οποία βρέθηκε στο επίκεντρο της πολιτικής κρίσης μια κυβέρνησης που παραπαίει χέρι-χέρι με το ΔΝΤ. Το μέτωπο εργοδοτών και υπουργείου αναγκάστηκε σε υποχώρηση και αποδοχή των αιτημάτων της απεργίας.

Είναι, χωρίς αμφιβολία, **ένας αγώνας που θα καταλάβει μια θέση στην πρώτη γραμμή της ιστορίας του εργατικού κινήματος της Αργεντινής για τις μεθόδους του, τον προσανατολισμό του και πάνω απ' όλα για τους ταξικούς εχθρούς που κατάφερε να νικήσει.** Υπήρξε η καλύτερη συμβολή σε όλο το εργατικό κίνημα, που έχει μπροστά του μάχες που θα καθορίσουν το άμεσο μέλλον της

εργατικής τάξης και των εκμεταλλευόμενων. Ο αγώνας τώρα συνεχίζει να διαδίδει αυτή την προοπτική σε όλο το εργατικό κίνημα. Εκτός από την ίδια τη συμφωνία αύξησης μισθών, **το πιο σημαντικό πράγμα που κερδήθηκε σε αυτόν τον αγώνα ήταν ο συσχετισμός των δυνάμεων των εργαζομένων με τα αφεντικά.** Η διεξαγωγή γενικής συνέλευσης για την επικύρωση της συμφωνίας διακρίνει τη SUTNA, ως ταξική και δημοκρατική ένωση, από τον γραφειοκρατικό συνδικαλισμό. Αυτό είναι ένα πολύ ισχυρό μήνυμα προς ολόκληρο το εργατικό κίνημα για το πώς πρέπει να λειτουργούν τα συνδικάτα. Αποτελεί μια ώθηση για όλη την τάξη, η οποία σε πολλά συνδικάτα καταβάλλει επίπονες προσπάθειες να σταθεί στα πόδια της ενάντια στα αφεντικά, αντιμετωπίζοντας και τον εσωτερικό πολιορκητικό κριό της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας.

